

REGNSKAP

Resultatregnskap 2015

	Note	2015	2014
TEKNISK REGNSKAP			
Premieinntekter			
Premieinntekter	15	639 869 838	593 186 172
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		164 052 489	168 131 729
Netto driftsinntekt fra eiendomsfond		48 446 124	36 684 069
Verdiendringer på investeringer		69 795 523	135 616 669
Realisert gevinst og tap på investeringer		-112 230 003	84 012 956
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen	19	170 064 133	424 445 424
Forsikringsytelser			
Utbetalte pensjoner	16	279 046 259	264 356 483
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse			
Endring i premiereserve	11	165 822 000	530 320 000
Endring i særskilte forpliktelse		0	0
Endring i kursreguleringsfond		68 852 273	133 483 744
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelse	20	234 674 273	663 803 744
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Forvaltningskostnader	17	25 160 937	20 749 621
Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader	18	15 262 395	14 790 355
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		40 423 332	35 539 976
Resultat av teknisk regnskap		255 790 107	53 931 393

	Note	2015	2014
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler		5 948 100	9 142 594
Netto driftsinntekt fra eiendomsfond		1 756 525	1 994 790
Verdiendringer på investeringer		2 530 597	7 374 504
Realisert gevinst og tap på investeringer		-4 069 156	4 568 420
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen	19	6 166 066	23 080 308
Andre inntekter			
Renteinntekter bankinnskudd drift		754 966	174 243
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader	17	867 891	1 194 881
Resultat av ikke-teknisk regnskap		6 053 141	22 059 670
Totalresultat		261 843 248	75 991 063
Overføringer og disponeringer			
Avsatt til/overført fra(-) annen opptjent egenkapital	12, 13, 20	261 843 248	75 991 063
Sum disponeringer		261 843 248	75 991 063

Balanse / Eiendeler

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
INVESTERINGER			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Obligasjoner som holdes til forfall	2	28 303 765	14 560 143
Bolig- og forretningslån	3	4 751 222	6 835 831
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		33 054 988	21 395 974
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	4, 7	95 421 722	91 935 545
Obligasjoner	5, 7	143 736 817	163 599 348
Finansielle derivater	6, 7	0	335 222
Bankinnskudd		1 559 960	1 308 442
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		240 718 499	257 178 557
Sum investeringer i selskapsporteføljen		273 773 486	278 574 531
Fordringer			
Kundefordringer	9	149 291 979	152 021 474
Fordring meglere		0	30 775 059
Sum fordringer		149 291 979	182 796 532
Andre eiendeler			
Bankinnskudd drift	8	39 645 723	6 656 873
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjent ikke fakturert premie		9 054 430	9 550 000
Opptjent utbytte		5 956 609	4 974 657
Forskuddsbetalte kostnader		48 760	51 675
Sum forskuddsbetalte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		15 059 799	14 576 332
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		477 770 988	482 604 269

	Note	31.12.2015	31.12.2014
EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
INVESTERINGER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN			
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
Obligasjoner som holdes til forfall	2	779 046 119	370 746 558
Bolig- og forretningslån	3	130 774 872	174 061 529
Sum finansielle eiendeler som måles til amortisert kost		909 820 991	544 808 088
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
Aksjer og andeler	4, 7	2 626 432 253	2 340 965 060
Obligasjoner	5, 7	3 956 279 595	4 165 748 498
Finansielle derivater	6, 7	0	8 535 802
Bankinnskudd		42 937 061	33 316 998
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi		6 625 648 908	6 548 566 358
Sum investeringer i kollektivporteføljen		7 535 469 900	7 093 374 446
Sum eiendeler i kundeporteføljene		7 535 469 900	7 093 374 446
Sum eiendeler		8 013 240 887	7 575 978 715

Balanse / Egenkapital og forpliktelser

	Note	31.12.2015	31.12.2014
Opptjent egenkapital			
Annen opptjent egenkapital	10, 12	800 643 742	538 800 494
Sum opptjent egenkapital	10, 13, 14	800 643 742	538 800 494
Forsikringsforpliktelser			
Premiereserve	11	6 644 038 000	6 478 216 000
Kursreguleringsfond		493 645 873	424 793 600
Sum forsikringsforpliktelser		7 137 683 873	6 903 009 600
GJELD I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
Finansielle gjeldsposter som måles til virkelig verdi			
Finansielle derivater	6	2 171 539	4 615 860
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Påløpt kostnad		3 576 488	12 018 589
GJELD I KUNDEPORTEFØLJENE			
Finansielle gjeldsposter som måles til virkelig verdi			
Finansielle derivater	6	59 770 462	117 534 170
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter			
Påløpt kostnad		9 394 782	0
Sum egenkapital og forpliktelser		8 013 240 887	7 575 978 714

Oslo, 21. april 2016

Finn Melbø (leder)

Stein Gjerding

Greta Torbergsen

Ann Torunn Tallaksen

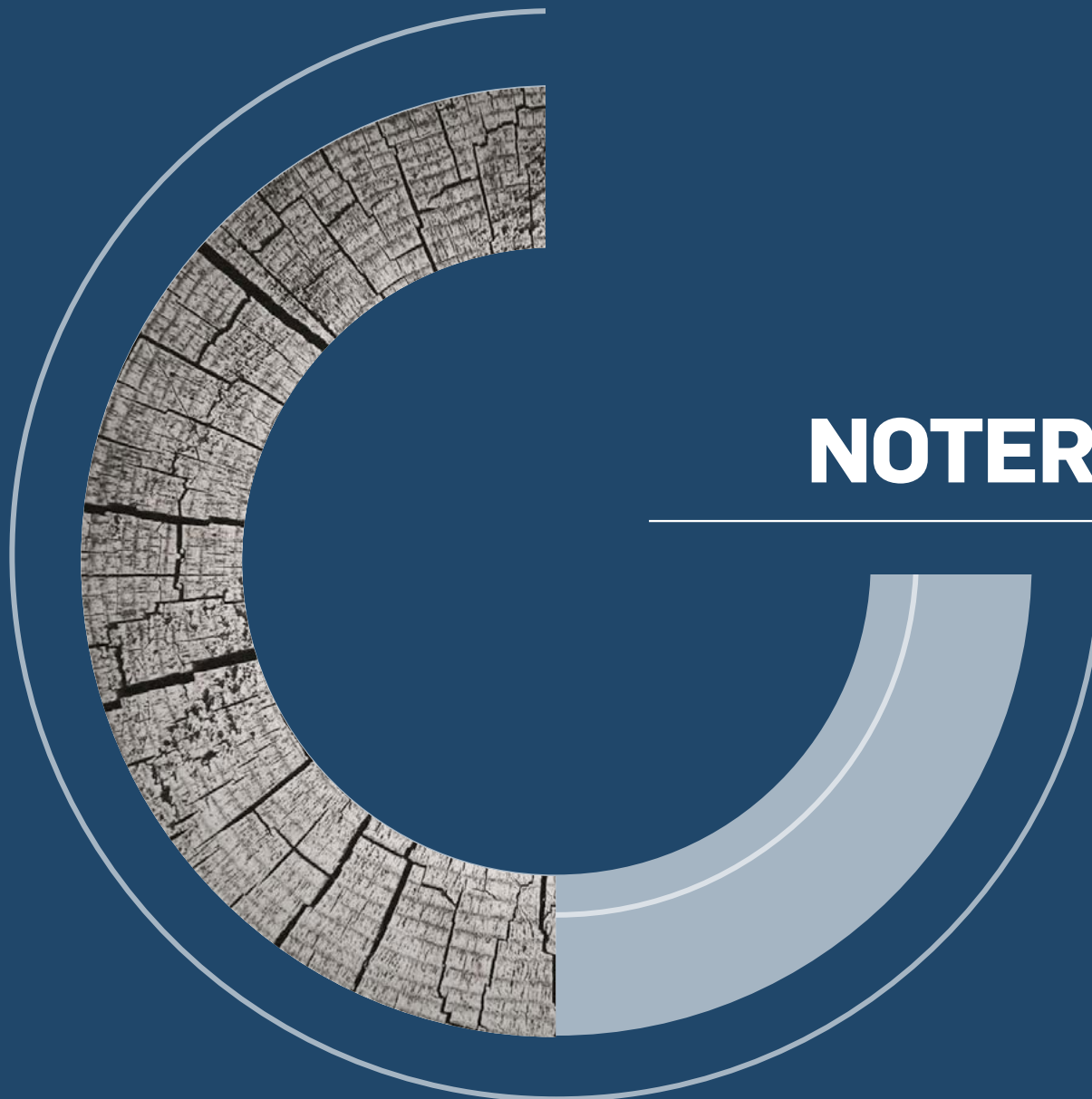
Renate Messel Hegre

Kontantstrømoppstilling

	2015	2014
Kontantstrøm fra drift		
Innbetaling fra medlemmene	642 897 782	587 656 064
Bankrenter	1 339 451	1 490 444
Renteinntekter utlån	4 487 971	6 732 837
Renter obligasjoner/sertifikater	150 462 240	156 314 627
Aksjeutbytte	14 256 587	12 786 308
Andre inntekter	1 111 050	2 893 615
Sum	814 555 081	767 873 895
Betalte finansutgifter	-5 060 404	-2 024 498
Betalte pensjoner	-279 046 259	-264 356 483
Administrasjonsutgifter	-36 521 334	-34 838 885
Endring i leverandørgjeld	102 156	2 745 241
Endringer i annen gjeld	850 526	-677 788
Sum	-319 675 314	-299 152 412
Sum kontantstrøm fra drift	494 879 766	468 721 483
Kontantstrøm fra investeringer		
Netto realisert kursgevinst/-tap aksjer/derivater/hedgefond	-120 284 668	37 236 878
Netto realisert kursgevinst obligasjoner/sertifikater	4 542 017	51 344 498
Netto realisert avkastning eiendomsfond	50 202 650	38 678 860
Netto endring i utlån	45 323 387	25 441 180
Netto tap lån	0	354
Netto endring i eiendomsfond	-62 019 127	-237 348 994
Netto endring i verdipapir	-395 209 246	-545 974 720
Netto endring i andre fordringer	25 425 651	-25 138 862
Sum kontantstrøm fra investeringer	-452 019 336	-655 760 806

	2015	2014
Kontantstrøm fra finansiering		
Innbetalt ansvarlig kapital	0	0
Sum kontantstrøm fra finansiering	0	0
Netto kontantstrøm i perioden	42 860 430	-187 039 323
Likviditetsbeholdning 1.1.	41 282 313	228 321 636
Likviditetsbeholdning 31.12.	84 142 743	41 282 313
Netto endring likvidbeholdning	42 860 430	-187 039 323

NOTER

Noter

Note 1 | Regnskapsprinsipper

Regnskapet er så langt det passer satt opp i overensstemmelse med Forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak av 20.12.2011, og regnskapslov gjeldende fra 01.01.1999.

Pensjonspremier

Pensjonspremier inntektsføres etter hvert som de opptjenes. Innbetaling av pensjonspremier skjer etter skuddsvis hvert kvartal.

Renter

Renter inntektsføres etter hvert som de opptjenes.

Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Obligasjoner som holdes til forfall er vurdert til kostpris korrigert for resultatført over-/ underkurs. Over-/ underkurs på kjøpstidspunktet resultatføres over obligasjonens gjenværende løpetid.

Bolig- og forretningslån er bokført til pålydende verdi pr. 31.12.2015.

Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Aksjer og andeler

Aksjer og andeler er vurdert til virkelig verdi pr. 31.12.2015. Verdiendringen føres over resultatet. Virkelig verdi er lik markedsverdi pr. 31.12.2015. Markedsverdien er basert på siste omsatte kurs i 2015.

I aksjer og andeler inngår andeler i eiendomsfond. Andelene er vurdert til markedsverdi pr. 31.12.2015. Markedsverdien er basert på uavhengige verdier vurderinger av eiendommene.

I aksjer og andeler inngår også andeler i infrastrukturfond. Fondet har beregnet verdien av andelene pr. 31.12.2015 i henhold til bransjestandard.

Obligasjoner

Obligasjoner er vurdert til virkelig verdi pr. 31.12.2015. Verdiendringen føres over resultatet. Virkelig verdi er lik markedsverdi pr. 31.12.2015. Markedsverdi er lik ligningskurs for 2015.

Finansielle derivater

Valutaterminer og opsjoner er bokført til virkelig verdi pr. 31.12.2015. Virkelig verdi er lik markedsverdi pr. 31.12.2015.

Verdipapirer som måles til virkelig verdi, er vurdert som én portefølje. Urealisert gevinst eller tap i porteføljen fremkommer som forskjellen mellom sum anskaffelseskostnad og sum markedsverdi. Netto urealisert gevinst i porteføljen avsettes til kursreguleringsfondet. Netto urealisert tap i porteføljen utgiftsføres.

Utenlandsk valuta

Bankinnskudd, samt fordringer og gjeld i utenlandsk valuta, er omregnet til valutakurs pr. 31.12.2015.

Forsikringsforpliktelser

Beregningene er basert på forutsetningen om at pensjonsordningen fortsetter å være operativ så lenge det er knyttet forpliktelser til de som er medlemmer pr. 31.12.2015. Det er derfor tatt hensyn til alle potensielle pensjonsytelser i lov om Pensjonsordning for apotekvirksomhet som er under utbetaling eller som kan bli aktuelle på et senere tidspunkt. I tillegg omfattes ordningen av avtalefestet pensjon (AFP)

med mulighet til uttak av pensjon fra 62 år etter gitte kriterier.

Det beregnes en kontantverdi av opptjent pensjon basert på medlemsstatus pr. balansedato (31.12.2015) for alle medlemmer i ordningen. Beregningene er foretatt etter standardiserte aktuarielle prinsipper med hensyn på neddiskontering og beregning av risiko. Det legges til grunn at pensjonsytelsene tjenes opp lineært fra ansettelse til pensjonering, justert for eventuell tilleggstid dersom medlemmet har tidligere opptjent rettighet.

De aktuarielle forutsetningene for dødelighet ved opplevelsesrisiko og dødelighet for dødsrisiko er basert på grunnlagselementene i K2005. Dødelighet ved opplevelsesrisiko er i tillegg styrket med 15 prosent sikkerhetsmargin for begge kjønn.

Uføresannsynlighetene er basert på beregningsgrunnlaget K1963 styrket med en faktor på 2,5.

Opptjent egenkapital

Opptjent egenkapital består av Annen opptjent egenkapital. Annen opptjent egenkapital utgjør pensjonsordningens overdekning i forhold til pensjonsordningens forpliktelser. Denne egenkapitalen skal minimum tilsvare beregnet kapitaldekningskrav. Kapitaldekningskravet er omtalt i note 14. Annen opptjent egenkapital utover kapitaldekningskravet er definert som fri egenkapital. Det er ingen retningslinjer som begrenser anvendelsen av den frie egenkapitalen i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet.

Note 2 | Obligasjoner som holdes til forfall

Tall i hele 1.000 Utsteder	Pålydende verdi	Kostpris	Bokført verdi	Markeds- verdi	Forskjell mellom bok- ført verdi og pålydende
Statsgaranterte	100 000	90 490	96 000	110 010	4 000
Bank/finans	235 000	229 910	234 149	243 285	851
Kommune/fylke	25 000	23 835	23 850	23 625	1 150
Industri	314 783	314 783	314 783	316 485	0
Energi	125 000	124 410	124 416	123 198	584

Sum obligasjoner som holdes til forfall:	799 783	783 428	793 199	816 602	6 584
Opptjente renter			14 151	14 151	
Total bokført verdi	799 783	783 428	807 350	830 753	6 584

Herav andel kollektivporteføljen	779 046
Herav andel selskapsporteføljen	28 304

Bokført verdi 1.1.2015:	385 307
Tilgang 2015:	468 053
Avgang 2015:	-52 217
Årets periodiserte over-/underkurs:	1 798
Endring opptjente renter 2015:	4 409
Bokført verdi 31.12.2015:	807 350

Alle obligasjoner som holdes til forfall er notert på regulerte markedsplasser. Alle obligasjoner er utstedt i NOK. Effektiv rente på obligasjoner som holdes til forfall er 4,7 prosent. Effektiv rente er beregnet på grunnlag av effektiv rente på det enkelte papir. Effektiv rente vektet i forhold til det enkelte papirs pålydende og summeres. Forskjellen mellom bokført verdi og pålydende resultatføres over obligasjonenes gjenværende løpetid.

Note 3 | Bolig- og forretningslån

Pensjonsordningen yter lån til sine medlemmer. Bolig- og forretningslån er bokført til pålydende verdi pr. 31.12.2015. Tapene for utlånsvirksomheten erfaringsmessig er meget små. Det foretas derfor ingen generell tapsavsetning på utlån.

Låntagere med boliglån er delvis dekket av en gjeldsforsikring hvor pensjonsordningen er selvassurandør. Det er ikke foretatt avsetninger for mulige erstatningstilfeller pr. 31.12.2015, siden antall erstatningstilfeller og beløpene knyttet til disse har vært lave de senere årene.

Spesifisering av låneporteføljen:

	Lån til bolig	Stats- garanterte gjeldsbrevlån	Lån til apotekløkaler	Totalt
Antall	213	2	1	216
Beløp	134 443 595	1 059 699	22 800	135 526 094
Herav andel kollektivporteføljen:	130 774 872			
Herav andel selskapsporteføljen:	4 751 222			

Rentesatsen for boliglån var 2,70 prosent pr. 31.12.2015. For statsgaranterte gjeldsbrevlån og lån til apotekløkaler var rentesatsen 3,20 prosent.

Tap mv på utlån	2015	2014	2013	2012	2011
Avskrevet hovedstol	0	354	0	0	0
Avskrevet hovedstol, gjeldsforsikring	0	0	27 290	0	0
Avskrevet renter	0	0	0	0	592
Avskrevet renter, gjeldsforsikring	0	0	152	0	0
Innbetalt tidligere avskrevet	0	0	0	0	0
Sum	0	354	27 442	0	592

Note 4 | Aksjer/andeler

Aksjer notert på Oslo Børs

Selskap	Kostpris	Bokført verdi
Af Gruppen Ord	10 547 855	17 739 518
Aker	12 197 908	10 004 000
Aurora Lpg Holding	11 274 398	11 247 730
Borregaard Asa	12 981 119	16 865 407
Cxense Asa	14 271 759	13 910 000
Dnb Asa	6 640 463	11 612 448
Ekornes Asa	11 622 586	13 406 929
Entra Asa	8 900 541	8 906 250
Europris Asa	13 500 000	12 900 000
Gentian Technology As	4 500 048	4 500 048
Gjensidige Forsikring Asa	11 509 063	18 473 000
Kongsberg Gruppen Asa	14 423 016	16 795 350
Marvine Harvest Asa	5 605 447	10 167 196
Next Biometrics Group As	5 443 588	10 800 000
Nextgentel Holding Asa (Tidl.Telio Holding Asa)	8 233 935	6 675 500
Nordic Nanovector Asa	8 298 773	3 384 000
Nordic Vlsi	8 206 657	9 515 000
Norwegian Air Shuttle	10 258 703	13 738 475
Opera Software Asa	6 855 754	5 346 977
Pioneer Property Group Asa	12 500 000	12 125 000
Q-Free	7 233 162	5 837 150
Renonorden Asa	6 362 347	4 657 500
Ringerike Sparebank	6 493 537	7 208 136
Salmar	3 876 989	10 075 000
Schibsted Asa Class B	2 632 754	9 368 823
Skandiabanken Asa	8 050 000	8 557 500
Sparebanken Midt Norge	6 785 205	6 312 500
Sparebanken Vest	5 927 180	5 378 800
Telenor Asa	3 914 903	9 639 500
Vistin Pharma As	8 601 415	10 700 000
Weifa Asa	6 263 080	4 408 861
Weifa Asa Transje 2	200 000	188 000

Selskap	Kostpris	Bokført verdi
Xxl Asa	14 826 479	18 360 000
Yara International	10 484 437	14 246 560
Sum norske aksjer	289 423 098	343 051 157

Asetek As	12 583 686	13 320 000
Bakkafrost	2 213 418	7 278 040
Bw Lpg Ltd.	7 935 720	8 760 000
Hoegh Lng Holdings Ltd	12 801 841	12 968 800
Tanker Investments Ltd	9 592 898	10 036 250
Sum utenlandske aksjer	45 127 562	52 363 090

Sum aksjer notert på Oslo Børs	334 550 661	395 414 247
---------------------------------------	--------------------	--------------------

Aksjefond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
BlackRock World Index Fund	229 466 126	547 030 677
State Street World Index Plus Fund CTF	158 306 960	295 637 437
Sum utenlandske aksjefond	387 773 086	842 668 114

Hedgefond/Spesialfond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
Archmore Infrastructure Debt Platform SCA	62 877 806	68 733 614
Aristeia International Ltd A	889 653	1 150 936
Axonic Systematic Arbitrage Overseas Fund Ltd	23 124 869	26 962 701
Blue Mountain Credit Alt Ltd Class S January 2015	264 091	313 705
BlueMountain Equity Alt Ltd Eligible January 2015 Rolled	478 171	609 494
Canyon Balanced (Cayman), Ltd A Initial	1 658 931	1 828 468
Capeview Recovery Fund	29 514 259	35 200 164
Certificates Credit Suisse Guernsey branch	545 395	1 115 097
Gamco Merger Arbitrage I:USD	33 613 887	35 585 801
Gottex Market Neutral Fund	1 324 179	1 834 852
Gottex Market Neutral Plus Fund	1 017 046	1 338 213
GSS Offshore SPC Ellington	22 886 348	30 013 878
LibreMax Offshore Fund, Ltd. A Tr G:1	192 250	263 852
Lyxor Tiedemann Arbitrage Strategy Fund Class I USD	36 688 325	44 264 336

Fond	Kostpris	Bokført verdi
Metage Emerging Markets Opp. 11/13	1 236 376	1 425 011
MidOcean Credit Opportunity Offshore Fund Ltd.	26 822 861	32 406 862
Nipun Asia Total Return Offshore Fund Ltd	36 375 885	44 080 554
OM Arbea Fund Limited (Class E USD)	37 554 466	50 105 056
One William Street Capital Off. AA:11/14	306 937	401 983
PanAgora Div. Arb. Off. B: 13	23 276 489	30 517 660
Quantedge Global Fund (Offshore) Class B Participating Shares	14 064 698	13 572 988
QVT Offshore Ltd. 1-NI	4 614 216	6 691 259
QVT Roiv Hldgs Offshore Ltd. A	764 298	764 299
Sector Healthcare Fund (Class A In NOK)	20 402 707	38 678 380
TIG Securitized Asset, Ltd. A5 Voting Class Series 1 7/14	24 979 609	32 277 001
Vollero Beach Capital, Ltd B	97 801	128 944
WAF Offshore Fund, Ltd. Class A, Series Initial	23 064 056	29 898 208
Waterfall Eden Fund C2:9	12 183 122	16 224 219
Sum utenlandske hedgefond/spesialfond	440 818 729	546 387 536

Eiendomsfond

Fond	Kostpris	Bokført verdi
Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS	4 624 779	4 628 391
Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS	442 987 966	458 191 535
Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS	453 822 502	474 564 152
Sum eiendomsfond	901 435 247	937 384 078

Sum aksjer og andeler **2 064 577 721** **2 721 853 975**

Herav andel kollektivportefølje **1 992 198 540** **2 626 432 253**

Herav andel selskapsportefølje **72 379 181** **95 421 722**

Porteføljen av norske enkeltaksjer består av aksjer som er notert på Oslo Børs, eller som forventes å bli notert i løpet av seks måneder. Det er gitt rammer for hvor stor andel av total kapitalen som kan plasseres i aksjer i ett enkelt selskap, samt for maksimal risiko på forvaltningen av enkeltaksjer totalt sett.

Black Rock World Index Subfund og State Street World Index Plus Fund speiler referanseindeksen MSCI World Index, og har derfor tilnærmet samme risikoprofil som denne.

Investeringene i hedgefond består ved årsskiftet av 28 ulike fond. Den praktiske utvelgelsen av og handelen i enkeltfond utføres av en ekstern forvalter, Gottex Fund management. Referanseindeksen for hedgefondsinvesteringene for 2015 har som tidligere vært Global Hedge Fund Index. Risikoprofilen på samlet hedgefondsinvestering antas å ligge vesentlig lavere enn risikoprofilen for aksjeinvesteringer.

POA investerte i januar 2015 en mindre andel av kapitalen i Archmore Infrastructure Debt Platform. Dette fondet investerer i infrastruktur. Pensjonsordningen søkte i 2015 om å få investeringen godkjent som en infrastrukturinvestering, men fikk avslag, og investeringen er på denne bakgrunn klassifisert som spesialfond.

Eiendomsinvesteringer består av andeler hos Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS/AS og Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS. Investeringene er bokført til markedsverdi pr. 31.12.2015. Markedsverdien av andelen er beregnet basert på uavhengige verdigrundinger av eiendommene.

Bokført verdi av eiendomsinvesteringene pr. 31.12.2015 (tusen kroner):

	2015	2014	2013	2012	2011
Inngående balanse	858 515	609 043	514 961	446 935	400 407
Tilgang i året til anskaffelseskost	62 019	237 349	120 679	78 244	49 523
Avgang i året til anskaffelseskost	0	0	-23 179	-6 450	-8 878
Verdireguleringer i regnskapsåret	16 850	12 123	-3 418	-3 768	5 883
Utgående balanse	937 384	858 515	609 043	514 961	446 935

Herav andel kollektivporteføljen 904 522 826 073 582 236 490 958 421 747

Herav andel selskapsporteføljen 32 862 32 442 26 807 24 003 25 188

Selskapsstrukturen i Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS består av to selskaper – Pareto Eiendomsfelleskap IS og Pareto Eiendomsfelleskap AS, hvor AS'et er hovedmann i IS'et. Investeringen i Pareto Eiendomsfelleskap AS/IS anses som en direkte investering i eiendom. Det er kun investert i eiendommer i Norge. Av de totale investeringene som Pareto Eiendomsfelleskap har foretatt er 75 prosent fast eiendom i Stor-Oslo, 14 prosent er fast eiendom på Østlandet for øvrig, mens 9 prosent er fast eiendom i Vestfold. 67 prosent av de totale investeringene er i bygg relatert til lager/logistikk, 19 prosent er i bygg relatert til terminal/logistikk, mens resterende er bygg relatert til handel. Gjennomsnittlig vektet restløpetid på leiekontraktene for eiendommene i porteføljen er gjennom 2015 redusert fra 9,3 år til 9,1 år. Ved utgangen av 2015 utgjør bruttoløp for eiendommene i porteføljen 151 millioner kroner.

Selskapsstrukturen i Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS/AS består av to selskaper – Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS og Aberdeen Eiendomsfond Norge I AS, hvor AS'et er hovedmann i IS'et. Investeringen i Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS/ AS anses som en direkte investering i eiendom. Det er kun investert i eiendommer i Norge. Av de totale investeringer som Aberdeen Eiendomsfond Norge I IS/AS har foretatt er 53 prosent fast eiendom i Oslo, 13 prosent i Trondheim, 8 prosent i Bergen, 4 prosent i Stavanger samt 22 prosent i andre kommuner. Porteføljen består av 29 eiendommer med cirka 300 ulike leietagere. Gjennomsnittlig vektet restløpetid på leiekontraktene for eiendommene i porteføljen er ved utgangen av 2015 på 5,1 år, som er svakt ned i forhold til utgangen av 2014. Bruttoleie for eiendommene i porteføljen utgjorde 428 millioner kroner i 2015.

Ingen del av eiendomsarealet er til egen benyttelse for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet.

Note 5 | Obligasjoner

Utsteder	Kostpris	Markedsverdi	Urealiserte gevinster
Bank og finans	2 064 504 642	2 039 657 191	-24 847 450
Kommune/fylke	555 038 030	555 264 600	226 570
Statsgaranterte	53 205 909	57 189 000	3 983 091
Industri	835 378 861	784 436 178	-50 942 682
Energi	473 865 750	472 859 300	-1 006 450
Ansvarlige lån	172 032 500	166 172 100	-5 860 400
Sum rentepapirer omløpsmidler	4 154 025 692	4 075 578 370	-78 447 322
Opptjente renter		24 438 042	
Totalt	4 154 025 692	4 100 016 412	
Herav andel kollektivporteføljen		3 956 279 595	
Herav andel selskapsporteføljen		143 736 817	

Porteføljen av rentepapirer klassifisert som omløpsmidler består av rentepapirer som er notert på Oslo Børs, Oslo ABM og Nordic Nasdaq (Stockholm), samt ikke listede rentepapirer. Alle rentepapirer klassifisert som omløpsmidler er utstedt i NOK, bortsett fra fem rentepapirer utstedt i USD og tre rentepapirer utstedt i SEK. Effektiv rente for flytende rente papirer er på ca. 2,2 prosent og på fastrentepapirer på ca. 2,1 prosent p.t. Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet ut fra papirenes effektive rente vektet i forhold til markedsverdi.

Note 6 | Finansielle derivater

Hensikten med bruk av derivater i forvaltningen er å effektivisere forvaltningen av fondsmidlene, herunder muligheten for å sikre investeringene. Pensjonsordningen kan i utgangspunktet kun investere i børsnoterte (standardiserte) derivater. Underliggende papirer må være verdipapirer som ordningen kan investere i i henhold til gjeldende retningslinjer. Ikke-standardiserte derivater (Over The Counter-derivater) kan kun benyttes til sikringsformål. Dette gjelder imidlertid ikke norske FRA.

Pr. 31.12.2015 var det investert i følgende derivater:

	Nominelt beløp i NOK	Virkelig verdi i NOK
Valutaterminer:		
EUR	-149 121 542	-154 811 256
USD	-923 448 714	-977 656 582
GBP	-78 659 646	-78 255 309
SEK	-51 002 486	-53 451 242
NOK	1 202 232 388	1 202 232 388
Sum valutaterminer	0	-61 942 001
Herav andel kollektivporteføljen (gjeld)		-59 770 462
Herav andel selskapsporteføljen (gjeld)		-2 171 539
Sum balanseførte derivater:	0	-61 942 001

Det har gjennom 2015 vært foretatt sikring av de utenlandske aksjeinvesteringene ved bruk av opsjoner. Slike sikringsforretninger har belastet regnskapet for 2015 med netto om lag 16,8 millioner kroner. Det var ikke aktive sikringsposisjoner ved årsskiftet. I tillegg har det i 2015 vært handlet aksjefutures, aksjeopsjoner, samt noe rente- og obligasjonsfutures. Derivatene har blitt brukt for på en effektiv måte å justere aksjeeksponeringen og rentedurasjonen.

Note 7 | Finansielle instrumenter målt til virkelig verdi

I henhold til årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak skal finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi klassifiseres i forhold til hvordan virkelig verdi måles. Klassifiseringen sier noe om relativ usikkerhet knyttet til målingen for de ulike nivåene.

Forskriften definerer tre beregningsnivåer for hvordan virkelig verdi måles:

1. Virkelig verdi måles ved bruk av noterte priser i aktive markeder for identiske finansielle instrumenter. Ingen justering foretas i disse prisene.
2. Virkelig verdi måles med bruk av annen observerbar input enn de noterte prisene som brukes i nivå 1, enten direkte (priser) eller indirekte (utledet fra priser).
3. Virkelig verdi måles med bruk av input som ikke baseres på observerbare markedsdata (ikke observerbar input).

Virkelig verdi hierarki for finansielle instrumenter målt til virkelig verdi:

	31.12.2015	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3
Aksjer og andeler	2 721 853 975	395 414 247	842 668 114	1 483 771 614
Obligasjoner	4 100 016 412		4 100 016 412	
Finansielle derivater	-61 942 001		-61 942 001	
Totalt	6 759 928 386	395 414 247	4 880 742 525	1 483 771 614

Note 8 | Bankinnskudd

Av bankinnskudd knyttet til drift på 39 645 723 kroner pr. 31.12.2015 utgjør 295 635 kroner bundne skattetrekkmidler.

Som sikkerhet for ulike derivatposisjoner må pensjonsordningen stille sikkerhet i form av bundne innskudd på marginkontoer i bank. Pr. 31.12.2015 er det ingen slike bundne innskudd.

Note 9 | Kundefordringer – tap på kundefordringer

Kundefordringer er bokført med 149 291 979 kroner og består av:

	31.12.2015	31.12.2014
Kundefordringer knyttet til premieinntekter:	148 629 198	151 230 548
Kundefordringer lån:	662 781	790 926
Avsetning for mulige tap:	0	0
Sum kundefordringer:	149 291 979	152 021 474

Kundefordringer er bokført til pålydende verdi pr. 31.12.2015.

Bokført tap på fordringer spesifiseres som følger:

	2015	2014
Realisert tap på fordringer:	68 976	0
Endring avsetning for mulig tap:	0	0
Bokført tap på fordringer:	68 976	0

Note 10 | Annen opptjent egenkapital

Annen opptjent egenkapital er pr. 31.12.2015 på 801 millioner kroner. Annen egenkapital og kursreguleringsfondet utgjør til sammen ordningens overdekning.

Pensjonsordningen har beregnet kapitaldekningskrav etter lignende regler som gjelder for private pensjonskasser i henhold til administrasjonsinstruksen fra Arbeids- og sosialdepartementet gjeldende fra 2011. Beregnet kapitaldekningskrav pr. 31.12.2015 er 426 354 619 kroner, se beregning i note 14 nedenfor.

Kapitaldekningskravet skal dekkes innenfor annen opptjent egenkapital. Annen opptjent egenkapital, eksklusiv kapitaldekningskravet, men med tillegg av kursreguleringsfondet, utgjør 867 934 996 kroner. Dette utgjør ordningens bufferkapital.

Note 11 | Premiereserve

Pensjonsordningen for apotekvirksomhet er kun pliktig til å gjennomføre forsikringsteknisk beregning av fremtidige forpliktelsener hvert femte år. Styret har likevel valgt å foreta årlige forsikringstekniske beregninger. Resultatet av beregningene benyttes også til regnskapsformål.

Premiereserven svarer til de beregnede pensjonsforpliktelsene til anvendelse som forsikringsmessige avsetninger. Premiereserven skal dekke fremtidige pensjoner opptjent på balansedato for ordningens medlemmer. Beregning av avsetningen følger regelverket for private pensjonskasser så langt det passer. Det beregnes kontantverdien av lineært opptjente pensjonsrettigheter som er registrerte på balansedato for oppsatte, eventuelle og løpende ytelser etter ordinære forsikringstekniske prinsipper.

Det benyttes beregningsgrunnlaget K2005 med en beregningsrente på 3 prosent. Dødelighet ved opplevelsrisiko er styrket med 15 prosent sikkerhetsmargin for begge kjønn.

Uføreforutsetningen er basert på beregningsgrunnlaget K1963 styrket med en faktor på 2,5.

I avsetningen for premiereserven er det inkludert avsetninger for å dekke framtidige kostnader for administrasjon av utbetalinger av dagens påløpte pensjonsrettigheter. Pensjonsordningen for apotekvirksomhet har valgt å foreta avsetning for de framtidige kostnadene tilsvarende 4 prosent av de beregnede pensjonsforpliktelsene. Det er avsatt for løpende pensjonister, aktive og oppsatte medlemmer (dvs. arbeidstakere som har sluttet i medlemsberettiget stilling og som har opptjent rettighet).

Note 12 | Disponering av årets resultat

Årets overskudd på 261 843 248 kroner avsettes til annen opptjent egenkapital.

Annen opptjent egenkapital utgjør pr 31.12.2015 totalt 800 643 742 kroner. Annen egenkapital og kursreguleringsfondet utgjør til sammen ordningens overdekning.

Note 13 | Spesifikasjon av endringer i opptjent egenkapital

Pr. 31.12.2015 utgjør opptjent egenkapital 800 643 742 kroner. Endringen i opptjent egenkapital i 2015 kan vises som følger:

Opptjent egenkapital pr. 31.12.2014	538 800 494
+ Årets overskudd avsettes til annen opptjent egenkapital	261 843 248
= Opptjent egenkapital pr. 31.12.2015	800 643 742

Note 14 | Beregning av kapitaldekningskrav

Sertifikater & Obligasjoner	Balanse	Risikovekt	Risikovektet balanse	Risikoveiet beregningsgrunnlag, 8 %
Stat og sentralbank	157 594 334	0	0	0
Plasseringer i statsforetak	0	0,1	0	0
Offentlig sektor utenom stat og sentralbank	581 928 347	0,2	116 385 669	9 310 854
Innenlandske finansinstitusjoner og utenlandske kredittinstitusjoner	2 284 427 440	0,2	456 885 488	36 550 839
Bokført verdi av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	166 825 734	1	166 825 734	13 346 059
Plasseringer i industri eller øvrig næringsvirksomhet	1 716 590 442	1	1 716 590 442	137 327 235
Sum	4 907 366 297		2 456 687 333	196 534 987
Innskudd i bank	84 142 743	0,2	16 828 549	1 346 284
Aksje/Fondsinvesteringer	1 715 736 283	1	1 715 736 283	137 258 903
Valutakontrakter		0	0	0
Derivater				
Futures		0	0	0
Opsjoner		1	0	0
Sum	0		0	0
Bolig- og forretningslån				
Utlån til annet enn bolig garantert av stater/sentralbanker	1 059 699	0	0	0
Utlån til bolig innenfor 80 prosent av forsvarlig verdigr.lag.	134 443 595	0,35	47 055 258	3 764 421
Andre utlån til annet enn bolig	22 800	1	22 800	1 824
Sum	135 526 094		47 078 058	3 766 245
Eiendomsinvesteringer	1 006 117 692	1	1 006 117 692	80 489 415
Tidsavgrensede eiendelsposter				
Kundefordringer	149 291 979	0,5	149 742 744	5 971 679
Andre fordringer		0,5	0	0
Påløpt utbytte	5 956 609	0,5	4 596 688	238 264
Opptjente renteinntekter		0,5	609 715	0
Opptjente premier	9 054 430	0,5	5 550 000	362 177
Forskuddsbetalte kostnader	48 760	0,5	48 820	1 950
Sum	164 351 778		82 175 889	6 574 071
Totalt balanseført beregningsgrunnlag	8 013 240 887		5 324 623 804	425 969 904
Derivater og poster utenfor balansen				
Valutarelaterte kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år	1 202 232 388	0,02	24 044 648	4 808 930
Renterelaterte kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år		0,005	0	0
Renterelaterte kontrakter med gjenstående løpetid 1 år til 5 år		0,01	0	0
Aksjerelaterte kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år			0	0
Totalt beregningsgrunnlag inkl. derivater og poster utenfor balansen	9 215 473 275		5 329 432 733	426 354 619
8 % av risikovektet balanse utgjør kr 426.354.619				

Tilsvarende var beregningsgrunnlaget for ansvarlig kapital pr. 31.12.2014 som følger:

Sertifikater & Obligasjoner	Balanse	Risikovekt	Risikovektet balanse	Risikoveiet beregningsgrunnlag, 8%
Stat og sentralbank	423 108 775	0	0	0
Plasseringer i statsforetak	0	0,1	0	0
Offentlig sektor utenom stat og sentralbank	435 535 684	0,2	87 107 137	6 968 571
Innenlandske finansinstitusjoner og utenlandske kredittinstitusjoner	2 017 592 756	0,2	403 518 551	32 281 484
Bokført verdi av ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	252 831 864	1	252 831 864	20 226 549
Plasseringer i industri eller øvrig næringsvirksomhet	1 585 585 469	1	1 585 585 469	126 846 837
Sum	4 714 654 548		2 329 043 021	186 323 442
Innskudd i bank	41 282 314	0,2	8 256 463	660 517
Aksje/Fondsinvesteringer	1 574 386 039	1	1 574 386 039	125 950 883
Valutakontrakter		0	0	0
Derivater				
Futures	4 903 066	0	0	0
Opsjoner	3 967 958	1	3 967 958	317 437
Sum	8 871 024		3 967 958	317 437
Bolig- og forretningslån				
Utlån til annet enn bolig garantert av stater/sentralbanker	2 728 142	0	0	0
Utlån til bolig innenfor 80 prosent av forsvarlig verdigr.lag.	178 038 418	0,35	62 313 446	4 985 076
Andre utlån til annet enn bolig	130 800	1	130 800	10 464
Sum	180 897 360		62 444 246	4 995 540
Eiendomsinvesteringer	858 514 566	1	858 514 566	68 681 165
Tidsavgrensede eiendelsposter				
Kundefordringer	152 021 474	0,5	149 742 744	6 080 859
Andre fordringer	30 775 059	0,5	0	1 231 002
Påløpt utbytte	4 974 657	0,5	4 596 688	198 986
Opptjente renteinntekter		0,5	609 715	0
Opptjente premier	9 550 000	0,5	5 550 000	382 000
Forskuddsbetalte kostnader	51 675	0,5	48 820	2 067
Sum	197 372 864		98 686 432	7 894 915
Totalt balanseført beregningsgrunnlag	7 575 978 715		4 935 298 725	394 823 898
Derivater og poster utenfor balansen				
Valutarelaterte kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år	1 028 767 522	0,02	20 575 350	329 206
Renterelaterte kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år	-70 063 120	0,005	-350 316	-5 605
Renterelaterte kontrakter med gjenstående løpetid 1 år til 5 år		0,01	0	0
Aksjerelaterte kontrakter med gjenstående løpetid < 1 år	45 006 763		0	0
Totalt beregningsgrunnlag inkl. derivater og poster utenfor balansen	8 579 689 879		4 939 343 732	395 147 499
8 % av risikovektet balanse utgjør kr 395.147.499				

Note 15 | Premieinnbetalinger

Det er innbetalt 642 897 782 kroner i premie fra medlemmene i 2015. Til sammenligning er det bokført premieinntekter med 639 869 838 kroner. Tilsvarende ble det i 2014 innbetalt 587 656 064 kroner i premie fra medlemmene, og bokført premieinntekter med 593 186 172 kroner. Forskjellen mellom premieinntekter og premieinnbetalinger består av endringen i premier som er fakturert, men ikke betalt samt periodisering av opptjente premieinntekter.

Note 16 | Pensjoner

Av utgiftsførte pensjoner utgjør 790 278 kroner avskrivninger i forbindelse med for mye utbetalte pensjoner. Tilsvarende tall for 2014 var 673 002 kroner.

Note 17 | Forvaltningskostnader

Samlede forvaltningskostnader utgjør 26 028 828 kroner. Det har vært 3 ansatte i pensjonsordningen i 2015. Lønn og sosiale kostnader til disse tre kapitalforvalterne utgjør 8 777 961 kroner i 2015 og inngår i forvaltningskostnadene.

Note 18 | Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader

Pensjonsordningen administreres av Statens pensjonskasse. Det er i 2015 utgiftsført 14 457 751 kroner for kjøp av tjenester i forbindelse med administrasjon av pensjonsordningen, herunder kostnader til regnskapsføring, aktuatertjenester og administrasjon av pensjoner. Videre er det utgiftsført 278 375 kroner for revisjon inkludert merverdiavgift. Hele beløpet gjelder ordinære revisjonstjenester. Honorar til styret er utgiftsført med 318 840 kroner. Diverse andre kostnader og kostnadsrefusjoner utgjør i alt 207 429 kroner. Samlet utgjør de forsikringsrelaterte administrasjonskostnadene 15 262 395 kroner.

Det er i 2015 utbetalt honorar til medlemmene av styret i ordningen som følger:

Finn Melbø, leder	63 768
Stein Gjerding	62 147
Renate Messel Hegre	63 768
Ann Torunn Tallaksen	63 768
Greta Torbergsen (ny)	31 884
Edvin A. Aarnes (avgått)	31 884
Kristin Juliussen (vara)	1 621
Totalt	318 840

Note 19 | Kapitalavkastning

Beregnet avkastning for totalporteføljen utgjør:

År:	2015	2014	2013	2012	2011
Avkastning i % (verdijustert):	2,37	6,61	7,55	6,60	2,47
Avkastning i % (bokført):	1,38	4,47*	4,63	4,35	5,00

* Korrigeret ifm årsregnskapet for 2015

Kapitalavkastningen over er beregnet for den samlede porteføljen; kollektivporteføljen og selskapsporteføljen. For private pensjonskasser var det fra 2009 et krav at kapitalavkastningen beregnes for kollektivporteføljen under ett.

Den verdijusterte avkastningen for 2012, 2013, 2014 og 2015 er basert på månedlige avkastningsberegninger, mens den for de foregående årene er basert på en årlig avkastningsberegning.

Note 20 | Resultatanalyse

Pensjonsplanendringer:	0,00 MNOK
Renteresultat ¹⁾ :	3,07 MNOK
Risikoresultat ²⁾ :	49,25 MNOK
Øvrig resultat ³⁾ :	522,21 MNOK
Administrasjonsresultat:	0,00 MNOK
Forsikringsresultat:	574,53 MNOK

1) Renteresultat er differansen mellom faktiske og beregnede renter (grunnlagsrenten).

2) Risikoresultatet er sammenstilling av risikoinntekter minus risikoutgifter. Risikoinntekter er faktisk innbetalt og teknisk beregnet risikopremie for død og uførhet, samt dødelighetsarv. Risikoutgifter er tilførte avsetninger for risikohendelser.

3) Resultatført differanse mellom fakturert og faktisk pensjonskostnad. Et negativt øvrig resultat vil indikere at det er betalt for lite premie.

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Drønning Eufemias gate 9, NO-0114 Oslo
Oslo Areal, P.O. Box 29, NO-0651 Oslo

Forretningssted: NO 019 339 367 MyA
Tlf: +47 24 00 24 00
Faks: +47 24 00 24 00
www.ey.no
Medlemmer av Den norske Revisorføring

Til styret i Pensjonsordningen for apotekvirksomhet

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet, som består av balanse per 31. desember 2015, resultatregnskap og kontantstrømsoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for pensjonsordningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av pensjonsordningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfølging er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Pensjonsordningen for apotekvirksomhet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av pensjonsordningens finansielle stilling per 31. desember 2015 og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av pensjonsordningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo, 28. april 2016
ERNST & YOUNG AS

Knut Aker
statsautorisert revisor